

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Epistola Patriarchae Constantinopolitani ad Papam.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20006

igitur de cetero contemptum nostrum non possimus æquanimiter sustinere, nisi usque ad proximum diem dominicum vel iudicium nostrum subieritis, vel mandato apostolico, quod vobis potius credimus expedire, duxeritis exponendos, cautionem sufficientissimam exhibentes, ex tunc vos noveritis excommunicationis vinculo innodatos. Nos etiam universis fidelibus nostris dabimus in mandatis ut non solum vobis assistere non presumant, sed ad edomandam contumaciam vestram potenter & viriliter procedant in subsidium Romanorum.

EPISTOLA PATRIARCHÆ
Constantinopolitani ad Papam.

Epist. 108.
De primatu
& prerogativa
Ecclesie Ro-
manæ.

INnocentio sanctissimo Papæ Romano & in Christo Domino dilecto fratri nostro Iohannes divina misericordia Constantinopolitanus Archiepiscopus, Novæ Romæ Patriarcha, amorem & pacem à Domino nostro Iesu Christo & salvatore nostro. Scriptum à tua sanctitate per prudentissimos Legatos Albertum Subdiaconum & Albertinum Notarium nostræ humilitati directum quam gaudenter suscepimus, & quod in eo continebatur diligentius rimatus, impossibile habuimus quomodo non omnino tuam laudare sanctitatem pro vestro divino zelo & ignito proposito de nostrum & vestrum secundum fidem unione; cum & hæc nostram humilitatem tuæ virtutis constantia, & tua digni pontificatus diligentia nos clarè docuerint. Et quid enim de pluribus faceret quisquam nobis traditam ex patribus & longo jam tempore de pia confessione traditionem, quam Christus quidem communis doctor & prædicator Christianorum populis suis tradidit vocibus. Hunc autem videntes & discipuli, & eorum ex tunc successores sancti Spiritus inspiratione illuminati, & ab eo docti, suis scriptis docentes ampliaverunt, sic nostra humilitas non modicè lætata est super tuæ sanctitatis pro divini cultus sollicita cura. Quod autem mihi in tuæ sanctitatis scripto non modicam superinduxit ambiguitatem, non abscondam. Nam & pro miro habeo quomodo unam & universalem Romanorum vocasti Ecclesiam, ut quasi jam divisam in species quasdam specialissimas, & hæc uno existente grege, oviliam Christi nobis quodam modo pastoribus sub eo constitutis pastorum principe communique docto-

re. Et quomodo erit quod apud vos Romanorum Ecclesia mater, ut dixisti, communis aliarum Ecclesiarum, & secundum quas aliquas rationes, & per quas unquam causas, quæro addiscere dubitans. Quod autem mihi & plus extendit ambiguitatem dicam; & indulge mihi, sacerrime Papa, si nunc primò hunc patriarchalem sacrum thronum me ascendentem, nondum de tali hac dubitatione diligentem solutionem addiscere accidit. Audiens enim quis in psalmis David dicentem matutinis, *Sion dicit: Homo & homo natus est in ea*, secundum verum utique verbi & iustitiæ æquitatem Hierosolymitanam Ecclesiam matrem aliarum Ecclesiarum nominabit, prærogantem secundum fidem tam tempore quam & dignitate. In ea enim utique ut novissimus omnium Christus & natus est secundum carnem, & conversatus, & docens atque prædicans nostram fuit salutem, novissimè per crucem pro nobis mortem sustinens, lapidem in quo corpus huius fuit sepultum, depositum ibi reliquit. Clarè utique signum suæ interris conversationis ibi Christo discipuli occurrentes crediderunt, hunc filium Deo & Patri consubstantialem esse; quamvis perfectam humanam naturam indutus, sibi secundum substantiam homo tantum in superficie videbatur. Inde Christi mirabilium fons emanavit, & inde, ut ex quodam principio, alij quidam exorti sunt divina fluentes fluvij, & universum orbem irrigantes, rivos etiam Ecclesie quæ apud vos est replentes. Igitur numquid ob hæc & alia talia quis Hierosolymitanam Ecclesiam matrem omnium dicit Ecclesiarum? Aut non præornatam prædicatione audisti Pauli à Hierusalem clarè debes incipi. Dicit enim: *Et usque ad Illyricum prædicare evangelium*. Hæc quidem dicit quis, audiens Ecclesiam quæ apud vos est generalem & universalem nominatam. Ego verò lætanter addiscam causam, & acceptabo eam sine contradictione rationem habentem. Reprehensionem autem à tua sanctitate nobis superinductam silere nequeo, ut sciendentibus quasi unam & desuper contextam Christi vestem, & sic à vobis usque nunc & discissis. Dicente enim in evangelii salvatore Christo de modo essentiæ sancti Spiritus ei consubstantialis, qui ex Patre procedit, & duas has substantiales proprietates dicente,

de sui ipsius & Spiritus generatione dico & processione, & sibi quidem de paterna substantia testanti ineffabilem omnibus & ignotam generationem, sancto verò Spiritui ex eadem paterna substantia processionem insensibilem, & hanc omnibus & patribus in Nicæam concurrentibus immutabiliter sic ex Patre Spiritus processionem ampliantibus, ex tunc universi orbis synodis sacro symbolo & doctrinæ nil apponentibus, in quibus & quidam tunc pontificalem thronum veteris Romæ gubernantes per se ipsos interfuere, in quibusdam verò & quidam alij vestrum locum tenentes, vestris tunc pontificibus acceptantibus ea quæ confirmata fuerunt, & ea rata per proprias confessiones habentibus, & dæmoni credendi constitutionem. Hac quoque fide usque & ad nos sine aliqua interruptione perveniente, quid nos oporteat facere non parum est hæsitandum in ambiguitatem atque discessionem non parvam incidere, donec de hoc quæstio solvatur. Quæro nunc hinc addiscere causam, quæ divisa est & indivisibilis vestis Christi. Potentem autem nostrum moderatorem tua noscat sanctitas, à se ipso proficientem ad omnem boni notitiam, & maximè ad religionis cultum. Omnia enim quibus ornatur verè homo Dei, & quæcunque divinitus coronatum ornant Imperatorem, hæc omnia Deus ei donavit. Et ut breviter Imperatoris ostendam majestatem, nosce hunc præ omnibus ejus antecessoribus Imperatorem benignum, & patientem, simul atque strenuum: cujus tam spiritualia quàm & corporalia benigna si dicere inciperem, mensuram excederet verbum, necnon & epistolæ modum.

P A T R I A R C H Æ
Constantinopolitano.

*Epist. 209.
Respondet superioris epistolæ.*

Edita ab Antonio Augustino ad calcem tertia compilationis Decretalium, & in Gestis Innocentij III.

Apostolicæ sedis primatus, quem non homo, sed Deus, immo verus Deus homo constituit, multis quidem & evangelicis & apostolicis testimonijs comprobatur, à quibus postmodum constitutiones canonice processerunt, concorditer asserentes sacrosanctam Romanam Ecclesiam in beato Petro Apostolorum principe consecratam, quasi magistram & matrem ceteris præminere. Hic enim cum interroganti Domino quem homines esse dicerent filium hominis, aliis referentibus opiniones

aliorum, ipse velut inter ceteros primus eum esse Christum Dei vivi filium respondisset, audire promeruit: *Tu es Petrus, & super hanc petram ædificabo Ecclesiam meam.* & post pauca: *Tibi dabo claves regni caelorum.* Nam licet primum & præcipuum Ecclesiæ fundamentum sit unigenitus Dei filius Iesus Christus, juxta quod dicit Apostolus, *quia fundamentum positum est, præter quod aliud poni non potest, quod est Christus Iesus;* secundum tamen & secundarium Ecclesiæ fundamentum est Petrus, etsi non tempore primus, auctoritate tamen præcipuus inter ceteros, de quibus Paulus Apostolus inquit: *Iam non estis hospites & advenæ, sed estis cives sanctorum, & domestici Dei, superædificati supra fundamentum Apostolorum & Prophetarum;* quos & fundamenta esse in montibus sanctis David Propheta testatur. Hujus etiam primum Veritas per se ipsam expressit, cum inquit ad eum: *Tu vocaberis Cephas,* quod etsi Petrus interpretetur, caput tamen exponitur, ut sicut caput inter cetera membra corporis, velut in quo viget plenitudo sensuum, obrinet principatum, sic & Petrus inter Apostolos, & successores ipsius inter universos Ecclesiarum Prælatos, prærogativa præcellerent dignitatis, vocatis sic ceteris in partem sollicitudinis, ut nihil eis de potestatis plenitudine deperiret. Huic Dominus oves suas pascendas vocabulo tertio repetito commisit, ut alienus à grege dominico censeatur qui eum etiam in successoribus suis noluerit habere pastorem. Non enim inter has & illas oves distinxit, sed simpliciter inquit, *Pasce oves meas,* ut omnes omnino intelligantur ei esse commissæ. Iacobus enim frater Domini, qui videbatur esse columna, Hierosolymitana sola contentus, ut ibi semen fratris præmortui suscitaret ubi fuerat crucifixus, Petro non solum universam Ecclesiam sed totum reliquit seculum gubernandum. Quod ex eo etiam evidenter apparet, quia cum Dominus apparuisset in littore discipulis navigantibus, sciens Petrus quòd Dominus esset, se misit in mare, ac aliis navigio venientibus, ipse sine beneficio navis ad Dominum festinavit. Cum enim mare mundum designet, juxta verbum Psalmistæ dicentis, *Hoc mare magnum & spatiosum, illic reptilia quorum non est numerus;* per hoc quòd Petrus se misit in mare,

privi.